



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

X. De Concilio apud Theodonis Villam à XXII. Episcopis aduersus
percussores Clericorum, occasione Ioannis Episcopi congregato, tempore
Leonis III. Papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

ad Ludouicum, sed ad antistites, qui cum Ludouico erant, sermonem dirigi; qui summo Pontifici tam familiares videri volebant, vt cum suis in litteris *fratrem* appellarēt; quod Agobardus in illis meritò reprehendit tanquam à consuetudine ætatis illis prorsus alienum.

CAPVT X.

Concilium apud Theodonis Villam à XXII. Episcopis aduersus percussores clericorum, occasione Joannis Episcopi congregatum tempore Leonis III. Papa.

Hic titulus est. Exstat Tom. 3. Conciliorum nouæ Edit. fol. 470. 471. post decreta subiicitur alius titulus, *Capitulum Ecclesiasticum apud Theodonis Villam à Carolo Magno & Ludouico & primis Gallia collaudatū & subscriptum.* Calvinista inprimis mutat vtrunque titulum non sine impostura. Ita enim format, quasi Synodalia illa statuta à solis Imperatoribus Ludouico & Lothario condita fuerint; Ex quo tacitè vult concludi; Imperatores olim Episcopis aliisque Ecclesiasticis arbitrato suo iura dedisse, & leges, prout libebat, præscripsisse. Audi non tam titulum, quàm imposturam. HLudouici Pij & HLOTHARII F. Imperatorum Augustorum Capitula de percussoribus Clericorum cum inserta Synodo Triburiensi Anno Christi DCCC. XX. celebrata; statuta apud Theodonis Villam in Comitibus Imperialibus Anno Domini DCCC. XXI.

Alterum titulum ita instituit. *Capitula Ecclesiastica apud Theodonis villam à HLudouico Pio & HLothario Imperato-*

ratoribus constituta & à primis Gallia & Germania collaudatum est subscriptum. Parce, quæso, Prisciano, si veritati nõ lubet parcere. Priscianus scriberet; *Collaudata & subscripta*. quia respondere debent illis duabus voculis: *Capitula Ecclesiastica*. Sed hoc leuiusculum.

Illud graue & acriter reprehendendum, quod iste, & hic, (vt & alibi passim) pro libidine sua titulos novos fingit, expunctis antiquis, eosque tam ineptos, vt cum re subiecta non magis conueniant, quàm cum corpore humano caput equinum. Quæso, qua auctoritate hanc tantam licentiam sibi sumit? Quo Codice, quo exemplari fretus inscriptionem antiquam Concilij in Theodonis villa celebrati mutat, & nouam substituit, vt & illam Capituli illius, quod huic Concilio proximè subiicitur? Ego sanè causam aliam non inuenio, quàm immensum omnia nouandi cacoëthes: quo impulsus ex Synodo Ecclesiastica, *imperialia comitia* nobis procudit. Et vt materiã Catholicos scriptores Surium, Binium, Baronium, Serarium, Wionem insectandi habeat, beneficio, vel potius veneficio, suæ critices numerũ Anni DCCC. XII. quo Concilium in Theodonis villa signabatur in editione Suriana, transformat in Annum DCCC. XXI. Si facti rationem petas; aliam non dabit; nisi numeros fuisse inuersos, & sic restituendos, vt ipse, ope Critica restituit. Si non acquiescas, sed vltèrius vrgeas, vnde constet, *numerum illum fuisse vitiatum*, Respondebit; sic visum sibi, sic placitum. Hic nil amplius exigendum; non posse omnium placitorum causam reddi.

Præterea SURIUS numerum illum DCCC. XII. non retulit ad Capitulum, quod titulo Caroli Magni & Ludouici Pij subiicitur, sed ad Synodũ in Theodonis villa habitam; at Calvinianus refert hunc numerum (licet notis

notis hunc in modum transpositis DCCC. XXI.) ad illud Capitulum; & ad Synodi Theodonis Villanæ non celebrationem, (quæ secundum ipsum contigit Anno DCCC. XX.) sed ad coniunctionem cum illo Capitulo, In summa, more Sutoris aut Sartoris corium aut pannum, quoad tandem ad propositam calcei aut thoracis formã, quadret; mutantis, detruncantis, extendentis, contrahentis, omnia iste mutat, truncat, addit, demit: donec tandẽ ex *Theodonis Villa* fiat *Triburia*; ex *XXII. Episcopis*; triginta duo. Et ex Anno *DCCC. XII.* Annus *DCCC. XX. & DCCC. XXI.* Et ex *Carolo Magno, Lotharius. Ex Auo, N E P O S.* His feliciter confectis iunguntur æquẽ feliciter disiunctissima; Synodus Theodonis Villana cum Capitulo non paucis annis recentiore, vñ infra videbimus.

Licet autem difficile definitu sit, quo tandem anno hæc Synodus celebrata fuerit propter diuersas doctorũ virorum sententias; tamen Anno demũ *DCCC. XX.* celebratam esse, & anno sequenti iunctã cum Capitulo, ante hunc Calvinianum nemo asseruit; quidquid sit de Anno *DCCC. VI.* qui Baronio visus; vel *DCCC. XII.* q. in *Tomis Conciliorũ* notatus; nam Baronius meliora edoctus sententiam mutauit, & quæ Annis *DCCC. VI. & DCCC. XII.* differuerat, retractauit in Appendice ad Tomum vñdecimum adiecta pro Tomo nono, Anno *DCCC. XIII.* quo anno Synodi Moguntina & Rhemensis habitæ sunt, quas Synodo in Theodonis Villa priores esse, euincitur ex nominibus Episcoporum Moguntini *Richolphi. & Vulfarij Rhemensis*; qui antecesserunt *Haisulphum Moguntinum & Ebbonem Rhemensem*, qui in Concilio Theodonis Villano nominantur.

Nam quòd Calvinista pro se citat Strabum Fuldensem, nugas agit; Strabus enim Anno DCCCXXI. ita scribit. *Deinde (Ludouicus Imperator) in Villam Theodonis omnes, qui suo tempore in exilium missi fuerunt, reuocauit, & singulos in statum pristinum restituit, possessiones quoque, iudicio legis in fiscum redactas magna liberalitate restituit.* Quid hæc verba ad Synodum Ecclesiasticã in Villa Theodonis habitam contra Clericorum percussores? Quid hæc exulũ restitutio ad statuta contra Clericorũ violatores? An Ludouicus in Villa Theodonis nunquã fuit, nisi quando in ea cœtus trigintaduorum Episcoporum cõuenit, vt dispicerent, qua ratione inualescenti aduersus Clericos tyrannidi obuiam iretur?

Adhæc, quale hoc flagitium, absque vllius manuscripti exemplaris præsidio, mutare statim prima Synodi Theodonis villanæ verba; imò totam Synodum ex Villa Theodonis tollere, & Triburiam transferre? Exordium Synodi sic habet. *In Concilio apud Theodonis Villam, vbi interfuerunt 32. Episcopi, &c. Quid Criticus? In Concilio apud Triburiam, vbi interfuerunt, &c. Meo periculo, inquit, restituendum est: In Concilio apud Triburiam.* O magnam huius Calvinistæ potentiam, qui tam facillè Villam Theodonis in Triburiam conuertit. Et rem factã haberet; si Lectores fungi essent, nec absurditatem & temeritatem facinoris istius animaduertent. Quid autem stultius, quàm tale quid contra omnium Codicum fidem tentare, ex sola mentis præcipitatione, ne dicam, rabie, qua excoecatus omnes secum inscitia subeundæ periculo expositos cupit, non sine grandi existimationis iactura.

Nec causam Calvinistæ huius meliorem & probabiliorem facit Capitulum, quod subiicitur sub nomine
Caro-

Caroli Magni & Ludouici filij, in quo bis mentio fit *Triburia*: loquitur enim Capitulum illud de illo Triburiensi Concilio, quod celebratum est Anno Domini DCCC. XC V. sub Formoso Papa, & Arnulpho Rege, vt manifestissimè liquet ex his Capituli verbis: *Si quis per industriam Episcopum occiderit, iuxta id, quod apud Triburiam à viginti duobus Episcopis decretum est, & quod ibi à nobis & primatibus totius Germania benigna collaudatione collaudatum & subscriptum est, pœniteat*: nam Triburiensi Concilio interfuerunt viginti duo Episcopi; quos Caluinista mutat in *triginta duos* vt eo facilius ex Synodo Villæ Theodonis Triburiensem extundat. Sed si omnium Codicum fidem & auctoritatem insuper habere velimus, nullius profecto laboris fuerit, ex quolibet Concilio quodlibet conficere. Monstret Caluinista Codicem huius Capituli Ecclesiastici, in quo plures quàm viginti duo Episcopi compareant.

Dices: In Concilio Triburiensi nihil statui nominatim de voluntaria cæde Episcopi; statui autem in ea Synodo, quam nos apud Theodonis villam peractam dicimus; & quæ Tomo 3. Conciliorum Capitulo huic immediatè anteponitur. Respondeo, sanciri hac de re capite quinto; vbi nomine *Sacerdotis*, etiam Episcopus comprehenditur. Rectè autem obseruauit Illustris. Baronius Anno DCCC. XII. hoc Capitulum, neque Caroli, neque Ludouici esse posse; cum in eo mentio fiat Triburiensis Synodi tanto tempore post Carolum Magnum & Ludouicum celebratæ. Neque debitam stationem tertio Conciliorum Tomo obtinet; quia Triburiensem Synodum subsequi, non antegredi deberet. Et ipsemet Caluinista Carolum Magnum ex inscriptione Capituli expulit, substituto in eius locum Lothario,

quia clarè vidit, Carolo Magno nihil loci hic relinqui posse.

CAPVT XI.

De Constitutione Lotharij I. Imp. De Electione Romani Pontificis & Legibus Romanorum.

CALVINISTĀ hīc solenne suū tenet, Illustrissimū Baroniū cōiiciis incessit: hoc sibi negotij datum existimat. Exordium cōstitutionis in suspicionem fraudis vocat, quia aliquid complectitur, quod ad Calvinianum stomachum nequaquam facit. *Volumus vt ad electionem Pontificis nemo audeat venire, neq; liber, neq; seruus, qui aliquod impedimentum inferat, exceptis illis tantum Romanis, quibus antiqua fuit consuetudo concessa per constitutionem sanctorum Patrum eligendi Pontificem. Quod si quis contra nostram iussionem facere ausus fuerit, exilio afficiatur.* Quærit, vnde hæc paragraphus sit petita? Facilis responsio. A Lothario, qui huius Constitutionis conditor est. Ait; *non comparere in legibus Longobardicis.* Nec est necesse; sufficit si in ipso diplomate Lotharij appareat, vt certè apparet; nam ex vetustis tabulis à Sigonio lib. 4. de Regno Italiz fideliter descriptum est, & postea à Baronio Anno DCCC. XXIV. repetitum; neque hæc constitutio ex lege Longobardica lib. 11. tit. 57. desumpta est, sed lex ex constitutione. Quapropter collector legum Longobardicarum suas ob causas primam sanctionis huius paragraphum præterire potuit.

Ait Baronius, in ipso constitutionis ingressu velle Imperatorem, vt electiones Pontificum Romanorum fiant ex præscripto sacrorum Canonum: Et hinc etiam elu-